

Գալիմաստանք Ռաշարիւէն հազրէթլէրի-

նին պու պուլուշարուն վագա հիշ պիր տե-
յեճէք եօգ տուր . լաքին, չուտա սահին տիր
քի . Մէրսին քեամիլէն վարիտե Սուլթան
վագըժը օլտուղունտան, հիշ պիր խրիսթի-
եան իպատէթխանէսինին իպնասընա միւսա-
առտ օլունմամաը լազըմ կէլիր իքէն, մու-
ղայիրի օլարագ Բուսարըն վէ Մարօնիլէրին
քիլիսէլէրի պուլունտուղու, վէ Քրպէսթօն
իճրայի ային իլլէտիքլէրի մէյտանտէ տիր .
տիմէք տիր քի պու միւսաառտէտէն եալընըզ
Էրմէնիլէր մահրում գըլընմագտա աըլար :

Յագաթ, պիզօն իշ օնտա օլմանըպ, իլ-
լա էսասը մատտէ վար տըր . չէօյլէ քի, պի-
զիմ քիլիսէ եաբտըրմագ իսթէտիկիմիզ մա-
հէլլ, սահիպի եէտինտէ սաթըմագտա իքէն,
Մէրսին րիւսումաթ քեամիլի Ըսպարթալը
Սաման էֆէնտի տախի ալմագ իսթէմիշ, վէ
ագըլէթքեար միլլէթիմիզ թէսարրուֆունա
կէշմիշ, հալ պու քի միւսայիլէյ հէֆէնտի-
նին միւրտու օլունան քիլիսէյի եաբտըրմագ
նիյէթիլէ էսէրի դարագ սագլամըշ օլտուղու
անլալըմըշ իտի . նասը քի չիմտիքի գու-
հուրա կէլէն մուսանաթտա օնուն եիւ-
զիւնտէն օլմալը տըր տէյի չիւհէ օլուն-
մագտա աըր :

Միւլէլիֆ, պիզ գահվէ վէ մէյխանէ
եաբտըրմագ նիյէթիլտէ օլմանըպ, իլլա ի-
պատէթխանէ եաբտըրմագ օլտուղումուզ
մէյտանտէ օլտուղտան պաշգա, մէզհէպ սէր-
պէսիյեթի իսէ մէմալիքի մահրումէյի շահա-
նէտէ, հէր եէրտէն զիւստէ իֆթիխար իտէ-
ճէք մէրթէպէտէ օլուպ, վէ Մէրսին կիպի
թիճարէթէ միւսթաիտ պիր մահէլլտէ, միլլէ-
թիմիլին վէ սայիր խրիսթիեանլարըն չօղալ-
մաըլլա, ազ վագըթ գարֆընտա մամուր գը-
լընապիլէճէկի չիւհէտէն միւսթալնի օլտու-
ղուլլա պէրապէր, օրթատա էմսալլէրի տա-
խի վար իքէն, պիզլէրէ միւսաառտ օլունմա-
մասը, տօղրուսու էն միւսթէնա վագըթ-
լարտու տախի ային ու առտէթլէրի իճրա-
ւընա միւսաառտ պուլմագ իգպալինէ նա-
յիլ օլմուշ օլուպ, վէ եիւզլէրճէ սէնէտէն պէ-
րու իճրայի սաաագաթ իլլէ միւֆթէլիւր
պուլունմուշ պիր էհալլ օլտուղումուզտան,
զիւստէսիլլէ էսէֆի տէրուսիմիլլ մուհիպ օլ-
մուշ տուր . Ֆագաթ, պու ճիւմլէ իլլէ տախի
գապահաթ քիմսէտէ օլմանըպ, իլլա բաթ-
րիքիւնէմիլլտէ օլտուղունտան, հէման Ալ-
լան սոնումուղու խայրա թէպտիլ իլլէսին
տիլլէրէք, վէ վուգուի հալի հիշ տէյիլ իսէ
միլլէթիմիզէ խապէր վիւրէք միւթէսէլի
օլուրուզ :

Պիզ պու Մէրսին քիլիսէսի մէսէլէսի-
նի պիր գաշ սէնէտէն պէլու տիյնէմէք-
տէյիլ, վէ սայա իճրասընը կէօրէմէմէք-
տէ օլտուղտան պաշգա, չիմտիտէ, ճէ-
վապ տախի վէրիլմէտիկիլին իշիթմէքտէ-
լիլ . հայտէ, Ֆարգ իտէլիմ քի պունտա
պիր եանլըլըզ օլմուշ օլուն, լաքին,
հէլէ չու սահին տիր քի, Մէրսինտէ պիր
իքի եիւզ նուֆուս Հայ պուլունտուղու,
վէ քէնտի բարալարըլլա քիլիսէ իպնա վէ
ինշա իթ տիրէրէք պիլիլէրին իճրա իթ-
մէքլիլէ տըրգըքէշ վէ զայրէթ քէշ օլտուղ-

լարը հայտէ, հէնուզ պիր իպատէթխա-
նէլէրի պուլունմամագտա տըր :

Պիզ հիշ պիր վագըթտա ինանմա-
եըզ քի, սրբազան հայր հագըթլէրի պիր
կիւն պու մատտէ իշին խաստէթէն զու-
թը հագըթի սաաարէթէնահիյէ կի-
տէրէք, վէ քէյֆիլէթի հալի աըզ ու
իֆատէ իյէյէրէք լազըմ կէլէն քիլի-
սէ Ֆէրմանընը իսթէտիկի թագտիրտէ
թէհիտէսթ կէրի տէօնսիւն . չիւնքի հիշ
պիր վագըթտա, Ասի բաշա հագըթլէ-
րի, « Միլլէրին ապտա գըլընմասընը իս-
թէմէյիլ, Մէրսինտէ Էրմէնի միլլէթին-
տէն քիմսէնին իսքեան իթմէսինէ ալ-
պուքէշ տէյիլիլ . Էրմէնի իսթէրիլ էմ-
մա, Ալահը թանըբըպ իպատէթ իթմէ-
սինէ էհէմմիյեթ վիւրմէյիլ, վարսըն,
էօլիւլէրի մէյտանտէ պէքլէսին, տօղան
չօճու գլարը վաֆթիկիսիլ գալսըն, պիրի-
սի խաթա օլուր իսէ պաշնա ինճիլի
չէրիֆ օգուեանագ պիր բարաւս պուլուն-
մասըն քէլմալարընը պիր հէճէսինի տա-
խի տիհանլարընտան չըգարմատըրտան
պաշգա, Ֆիքրիլէրինտէն տախի կէշիլմէ-
յէճէքլէր տիր . տիմէք տիր քի թագտիրաթ
բաթրիքիւնէնին տիգգաթ ու իգտամէ
վագթի օլմամասընտա տըր :

Շուրասը զիւստէ շահանը էսէֆ տիր
քի, պիր թագըմ առամալար հէյպէլէրինէ
լիւրալար տօլտուրարագ, վէ ոյլարճա սը-
գընթըրար չէքիլ տաղար տէրէլէր աշա-
լագ, վէ գըրգ եալանը պիր վարաեա
սէօյլէյիլ վէ հէգարսն նէվի տէսիսէ գու-
լանարագ, վէ տամլարտա պատարագ ի-
տիլ, վէ չատըրլար ալթընտա վագար վի-
րէրէք եէնիտէն առամալար գանտըրմտա,
վէ քիլիսէլէր մէքթէպլէր աշմաեա չալըշ-
տըրլարը հայտէ, պիզիմ իճարէյի միլլէ-
թիմիլ իսէ, պապատան տէտէտէն միրաս
գալմըշ, վէ մուհապալէթ ուրկանըլլա
քէնտի քիլիսէսինէ պաղանմըշ օլուն ճէօ-
մաաթլարընը, հէմ քիլիսէ վէ մէքթէպիլ
պըրագմագտա տըր, վէ հէմտէ, Ֆիլան
Ֆիլան եէրտէ, էհալի թէպտիլ մէզհէ-
պի իրթիքեապ իթմիշ տիր տէյի էսէֆ
ու թէշէք քի իթմէքտէ տիր :

— . . . Միւլէլիֆ .
1867 Յուլիս 17 իսթանպուլ .

Իզնիք միւտիրի սապըզ իպրահիմ Էտ-
հէմ էֆէնտիլին պազը հարաքեաթընա-
պէճալարը 1866 յունիս 29 թարիլիլ վէ
80 նիւմէրօլու դագէթայի միւթէպէրի-
նիլտէ տէրճօլունմուշ, վէ միւտիրի միւ-
մայիլէյ թարաֆընտան պունա ճէվապ
օլարագ, պիւթիւն պիւթիւն խիլաֆը
հալի թահրիրաթը 1866 օգոստոս 2 թա-
րիլիլ, վէ 113 նիւմէրօլու, վէ քէգալիք օ-
գոստոս 9 թարիլիլ վէ 119 նիւմէրօլու
դագէթալարընը վասըթասըլլա նէշրիտիլ-
միշ, վէ օլպապտէ լազըմ կէլէն միւթալա-
նըլ տախի ային թարիլտէ պէեան գըլընմըշ

օլտուղունտան, պիզճէ թէքրարէն ճէվա-
պէ հաճէթ կէօրիւլմէմիշ իտի թահգըրգա-
թը աճիգանէմէ կէօրէ, միւսայիլէյին
ահվալը մագլիսէսի պու կիւնլէրտէ վու-
գու պուլան պազը հալաթլա թաստիլ-
գըլընմըշ օլտուղունտան, պէեանէ միւ-
սարաաթ իտէրիմ :

Շէօյլէ քի, էֆէնտիլի միւսայիլէյի իւշ
պուլուզ սէնէտէն միւթէճալիլ գազայի
մէզպուրտէ միւտիրիքիտիլ, պու վէճհ-
լէ զէվալը ֆուգարաեը բէնչէի գուլում-
ու դատըր թահթընտա էգտիկինի պիզ-
գաթ կէօլէրիմէ կէօրմիւշ, վէ պազը
չէյլէրի տախի (եանի զիմմէթի միրիյէ-
սի վար տըր տէյի) չիւպհէ վէ տէրք ի-
լէմիշ իտիմ իսէտէ, իսպաթընա միւզ-
թէտիր օլաճագ մէրթէպլէտէ, տէլիւ-
լէրիմ պուլունմատըրընտան, պիթթապի
սիւքիլէթի իթթիլապ իթմիշ իտիմ :

Պու տէֆա միւսայիլէյի էֆէնտիլի սէք-
սէն իւշ սէնէսի մարտընտա, սէնչիք մու-
հասէպէսինէ պագըլմագ իւզըն, քիւրսիլ-
լիվա օլան իզնիլիտտէն պաէմընամէ ճէլպ-
օլունտարագ, մուհասէպէլէրի տէրտէս-
լիլ րուլէթ օլունտուգտա, գըրգ պին
դուլուշա դարիլ զիմմէթի միրիյէսի
թահագըրգ իթտիկի, վէ պու իսէ իքի
սէնէտէն միւթէճալիլ միւտտէթտէ հա-
սըլ օլան պիր մէլալ օլուպ, պէհէր
սէնէ մարտընտա ֆուգարատան պազըլ-
իէ նամիլլէ ախգ օլունտան վէրկի չիմտի-
լէ տէկին մէճհուլ պուլունմագտա ի-
քէն, պու սէնէ Բագար-քէօլ գազասը-
նըն իզնիլտէն այըլմասը միւսասէպէ-
թիլլէ, վէրկիլէր տախի այըրմըշ օլտու-
ղունտան, թապիաթիլլէ իշին սըհհէթի
աշիքեար սուրէթտէ գահիլէ չըգմըշ, վէ
իպրագ օլունտան մուհասէպէլէրտէն թաս-
տիլ օլունմուշ տուր . Պու խուսուս ի-
սէ մուլայիրի նիլգամ օլտուղունտան, իդ-
նիմիտ միւթասարրըլլա բաշա հագըթ-
լէրի; տէրհալ միւսայիլէյի աղ իտիլ .
վէ եէրինէ իզնիլիտ էչրաֆընտան սա-
հիլ լիլագաթ պիր գաթըն միւտիքնասպ
ու թայիլին օլունմասընը ճայիլ կէօրմիւշ
տիր :

— . . . Միւլէլիֆ, վագայի մէզպուլէթի
եալմագտան մագստիլմ, միւտիրի միւ-
մայիլէյին աղ լի, վէ զիմմէթի միրիյէ-
սինին իշարը օլմանըպ, իլլա, միւտտէթի
իտարէթիտէ վէրէթ թահսիլ սէպէպիլլէ
էհալիլ ֆուգարաեը նէ տէրէճէլէրտէ
թագըրիլ, վէ տին ու մէզհէպէ (խրիս-
թիեանլարա) կիւնակիւն հագարէթ իթ-
միշ օլմասընը տէր խաթըր իթտիրմէք
տիր :

Իմտի . . . միւլէլիֆ, պալեատէ մու-
հարէր իշարաթտան, վագթիլլէ միւսա-
յիլէյի հագըրնտա սիլլէրէ վէլիլ օլ-
տուղում հալաթիլլէրին հարֆը հարֆը-
նա սահին օլուպ, վէ միւսայիլէյին ճէ-

վապերներն իսկ պիւս պիւս լինեն վաճի օլ-
մասններն թաւաթիգ օլունմեւ օլաճաղըն.
աւա շիւբէն եօգ տուր :

— Եւ աթիտէքի մէքթուպ վէ ինա.
նէ զաթէն կելմիշտէ շիմտիյէ գատար
դաւմը իսէտէ, արթըգ քեաֆֆէսինի
իլանէ իպթիտար իտէճէկիմիդտէն, պոււն-
լարը տախի մա թէշէքքիւր պէնան ի.
տէրիգ :

... խմբագիր :

Երբ ձեր պատուական Մանգուլէին
մէջ Պաղէճիկի, Տեօնկէի, Օվաճըի եւ
այլն գիւղօրէից մեր եղբարց խղճալի
թշուառութիւնները կը կարգայի, շի-
տակը իօսեւով սիրտս կը ձմէր եւ շէի
կրնար արտասուքներս զսպել եւ մեր
պարտաւորութիւնը չը ճանչնարով անըգ.
դայ միալ : Փափաքեցայ մասնակցիլ սոյն
Աստուածաճաճոյ նուէրներուն եւ թէ
Չարտախը փռան թապալաքար բարեսիրտ
ընկերներուն մարդասիրական զգացմուն.
քէն շարժեալ իւրեանց պարտաւորու-
թիւնքն կատարել ջանացին եւ 49 դու-
շի հասնելով նոցա ցուցակը ձեր պատ-
ուական Մանգուլէնուդ մէջ ընդունել-
նիդ կը ինդրեմ, եւ յիշեալ ընկերակցացս
խորին շնորհակալութիւնս յայտնելու հետ
չեմ կրնար լուել նաեւ առանց շնորհա-
կալութեան Ղալաթիոյ Անճանուէր Սա-
նուց ընկերութեան աշկերտող արգոյ ըն-
կերացս մարդասիրական ձեռնարկու-
թեանցը համար, որոնք լսելով որ յիշեալ
թշուառաց համար նուէր կը ժողվեմ իս.
կոյն ինքնայօժար իրենց նուէրները չը.
նորհելու չը զգացն, որոնց անուան ցու-
ցակը եւ իրենց նուէրներովն հանդերձ
սոյն նամակիս հետ կուղարկեմ ձեզ (ընդ-
ամենը 1513-4 դուշ, որուն 1023-4 դու-
շու չը վերոյիշեալ ընկերութեանն է) յու-
աւով որ ձեր պատուական թերթին մէջ
անկիւն մը շնորհել բարեհաճիք :

Մնամ երախտագէտ սրտով ձերդ մե-
ծապատուութեան,

1867 Մարտ 30 Կ. Պոլիս

Ի փուռն Չարտախը Յ. Գ. Թ.

ՅՈՒՑԱԿ ՆՈՒԻՐԱՏՈՒԱՅ Ի ՉԱՐՏԱԽԷԼ ՓՈՒՌ

Արտապետ աղա Արապեան 40-10

ՈՃ. 5-10

Թ. Գ. Թ. 40-10

Կարապետ եւ Բարսեղ աղայք 3-10

Եօրկի աղա 8

Խարալամպօ աղա 5

Գօսթի աղա Տէսթիկտար 3-10

Անարէա աղա Ռէյիզ 2

Նիգօլի աղա Պանաթի 1

Վարդան աղա Իշի 1

Սեփան աղա Սեթեան 4-10

49

Անճանուէր Սանուց ընկերութեանն.

Ա. Կարգի աշակերտք.

Սահակ աղա Մանուկեան Սեբաստացի 5
Անդրանիկ աղա Կարապետեան 2-10
Ոսկեհան աղա Յօհաննէսեան 5
Յովհաննէս աղա Գրիգորեան Պօլսեցի 5
Իգնատիոս աղա Պարոնեան 5
Յօհաննէս աղա Մարգարեան Վանցի 5-10
Մ. Կարապետ աղա Սերդակեան 3-10
Յօհաննէս աղա Սնտոնեան Բաղիշեցի 3
Մ. Կարապետ աղա Խաչատուրեան 5
Յէնէսէցի 5
Պապիկ աղա Մէսիկեան Սեբաստացի 4
Պօղոս աղա Յիքայէլեան Պօլսեցի 4
Բ. Կարգի աշակերտք.

Սահակ աղա Կարապետեան Սեբաստացի 4
Պապիկ աղա Յարութիւնեան » 4
Յօհաննէս աղա Յարութիւնեան Շապին 3
Գարա-Կիսարցի 3
Մանուէլ աղա Գրիգորեան Պօլսեցի 5
Սիմօն աղա Պօղոսեան Կիսարացի 5
Եղիա աղա Գրիգորեան Կիսարացի 2
Մինաս աղա Յովհաննէսեան Երզնկացի 5
Յարութիւն աղա Պետրոսեան Տիվրիզի 4
Մկրտիչ աղա Սարգիսեան » 2
Ասատուր աղա Յակոբեան Սեբաստացի 2-10
Տօնիկ աղա Մարտիրոսեան Բալուցի 4
Գ. եւ Գ. Կարգի աշակերտք.

Խաչատուր աղա Յակոբեան Բաղիշեցի 2-10

Պապիկ աղա Գալուստեան Սեբաստացի 2

Գալուստ աղա Յարութիւնեան » 2

Երանոս աղա Մկրտիչեան » 3

Պարթիւլ աղա Անդրէասեան » 2

Յարութիւն աղա Յարութիւնեան » 4

Ռաֆայէլ աղա Գրիգորեան » 4

Ներսէս աղա Եփրեմեան » 4

Խաչիկ աղա Մելքօնեան » 2

Եսայի աղա Ռէյէլեան » 4

Գրիգոր աղա Տօնիկեան » 4

Կարապետ աղա Մարտիրոսեան Վանցի 4

Երեք անձինք 4-10

Գրիգոր աղա Պաղէճգաւուրեան Վանցի 4

Յարութիւն աղա Աբրահամեան Թէր- 5-10

կանցի 454-10

ՀԱՎԱՏՈՒԹՅԱՆ ԽՈՒԹԻՑԻՑԵՆ

Ամանիա հիւքիւմարանընտան Պա-
վերիա վէ Օրէնպուրկ զըրաւարը իմ-
բերաթօր Նաթօլէօն հազրէթլէրի թարա-
ձընտան, Սէրկիի Ումուլմիյէ տալէթ օ-
լունտուգլարընտան, միւշարիլէյա զը-
րալար հազրէթլէրիին ազիմէթլէրի միւ-
աւամմամ իտուկի զազէթալարսա օգուն.
մուշ տուր :

— Բրէնս Նաթօլէօն իլէ բրէնսէս Գլօ-
թիլտին իթալեաւտան հարէքէթլէ փարի-
սէ միւշասէլէթ իլլէտիքլէրի փարիս զա-
վէթալարընտա կէօրիւլմիւշ տիւր :

— Թէսհիլի մուամէլաթը թիւճճա-
րիլէ մագսէտիլլէ, մէսքիւքեթթը միւ-
թէտալիլէի տիւլէլլէնին թատիլի էմրի
իթիպարիսի զըմնընտա, Ֆրանսա խարի-
ճիլէ նազըրը Մարքի տըր Մութիլէնին Թահ-
թըր ըիյասէթիլտէն օլմագ, վէ պիլ ճիւմլէ

տիւլէլի մուագլամա մուրախալարը տա-
լի պուլունմագ իւզըն, թէշէքքիւլ ի-
տէն մէճիլս միւղաքէրէյէ պէտ վէ միւ-
պաշէրէթ իթմիշ տիւր :

— Պահրի Պալթիգ լիմանլարընա կի-
րէճէք օլան ումուլմի սէֆայիլին, Ռուսիա
գօնսօլսլարը ճանիպիլտէն սըհհիյէ բա-
թէնթալարընը ալմատըգճա, տուխուլլէ
մէէգուն օլմանաճալարը ճիհէթլէ, պուն-
լարտան վարագայի սըհհիյէլէրիին ախգ
իթմէքսիլլին կիրէճէք օլանլարտան, վէ
թէմիլգ բաթէնթա վէրիլլէն իսկէլլէրտէն
տախի գըրեամ վէ հարէքէթ իթմիշ իսէլլէր
պիլլէ, եինէ Ռուսիա գօնսօլսլարը թապալգ-
նամէսինի ալմագսըզըն կիտէլլէրտէն 25
րիեալ ճէգայի նագտի ալընմասընա, Ռու-
սիա տէվլէթի ճանիպիլտէն զարար վէ-
րիլմիշ տիւր :

Ճէլլէ :

— Ղաղէթալարտա օգունտուղունա կէօ-
րէ, Բարա հազրէթլէրի, քէնտի քիւրսիի ա-
զիլլէրիին գուուա իթտիքլէրիին շէհրի ա-
յինի ինրասը կիւնիւ միւնտէպէթիլլէ թէպ-
րիք զըմնընտա հուգուրլարընա չըգան գար-
տինալարա խիթապէն, շու աթիտէքի միւ-
էստիւր նութգու իրատ իլլէմիշ տիւր :

« Մէմուրիլլէթի մէզհէպիլլէմ միւտտէթիլ-
տէ ուղրալմագա մէճպուր օլմուշում տուր.
էվվէլա մէզհէպիլլէ վէ տայիլլէի հիւքիւմթի
ազիլլէրիին, վէ սանիլլէն քեաֆֆէի ճէ-
միլլէթի պէշէրիլլէնին տիւլլէնլէրիին գարը.
քի պազլար, պիլ թարաֆտան եալընըգ
մատտի սուրէթտէ իլլէրլէմէք նիլլէթիլտէ պու-
լունտուգլարը հալտէ, սայիլլէր տախի տի-
կէր թարաֆտան հիւքիւմթի, աւալլէթ վէ
մէզհէպ մէպատիսի թէմէլլէրիին խարապ իթ-
մէք, վէ քիլիսէյի քէնտի էմլաք ու վարի-
տաթը աթիգասընտան մահրում գըլմագ նի-
լլէթիլտէ պուլունմագտա տըրլար, Հազգա-
նիլլէթ, հիւնի էտէպ, վէ մէզհէպիլլէ էսաս-
լը մէպտէլլէրիին հափի օլտուղու հալտէ կոն-
դակլար նէշիլլէ, տօղրու եօլտան սաթմը օ-
լան ճանլարըն հըֆօ ու վիգայէսինէ ճահա
ու իգտամ իլլէմիշ տիւր. լաքիլ, Եհնուտի-
լէրի կիտէճէք եօլարընը կէօսթէրմէք ի-
լին, չէօլտէ իշիտիլլէն սէտատան զիեաթէ
պիլ ֆայիլտէսի կէօրիւլմէմիշ տիւր :

(Պու արատա միւշարիլլէյ Բաբա հազ-
րէթլէրի, եպիսկոպոսլարըն պուլունտուղու
թարաֆա տէօնէրէք, ըրգաթը գալպ իլլէ-
շու աթիտէքի սուրէթտէ քէնտի նութգու-
նա տէգամ իթմիշ տիւր.)

« Միւշթէրէմ գարընտալար, Ալլահա վէ-
լէքէթիգ Պաքիլլէյէ (Անարատ Կոյս) ֆարթը
դայրէթ իլլէ թէքրար պէ թէքրար տուա իյ-
լէմէնիլ իլլին ըէճա իտէրիմ, քի էթրաֆը-
մըգը ինաթա իտէն միւթէատտիա թէնիլլէ-
լէրտէն պիլլի իսէլա իլլէսին :

« Հազրէթի խանըն վէքիլի էլլէրիին ա-
լէտտէվամ օէմայէ տօղրու գալարընագ տըր-
իմտի, պիլտէ օնուն գօլլարընա տէսթէք օլա-
րագ, Մոփսէս մարգարէնին մէճալըգ գալմըշ
գօլլարընա քէնտի շակիլտէլլէրիին մուամլէնէթ
իթտիքլէրի կիլլի մուամլէնէթ իտիլիլլէ, Սիգ

Հէքսինդ էթրաֆըմա տիգրինիդ քի, տիւշ-
մէնէրէ գարշը պիրիքտէ ուղրաշալըմ, ճէնք-
լէշէլիմ, վէ ֆիւթուհաթը գաղանմաեա միւ-
հէստէր օլալըմ :

Նիհայէթ իւլ էմր, Միւշարիլէյն Բաբա
հազրէթլէրի շու աթի իւզ զիքը սէօզլէրլէ
շաաթմի քէլամ իլլէմիշ տիր :

« Ալլահա տուա իլլէրինիդ քի շիմտի պի-
զի րահաթսըզ իթմէքտէ օլան րուհանի վէ
ճիւմանի պէլալարը տէֆ ու լէֆ իլլէսին,
վէ ճանալարմըզը մանէվի վէ թէնլէրիմիդի
աախի ճիւմանի թառնտան խէլաս իլլէսին,
իշթէ պու սուրէթլէ զէլալթէ սաբմը օլան
ճանալար խէլաստէ երւզ թութապիլիպ, վէ քի-
խսէնին իսէ քէսպի զալէպէ իտէճէկինտէ
շիւբնէ եօզ տուր : »

ԼԷԼԵՆԷ .

ՆԵՎԻՅԷ

(ԹԱՀԻՐԻԱԹԸ ՄԱԽՍՈՒՍԷ)

19 յունիս 1867 Մանչէսթէր .

Սարտէնեանըն պիւ թիւն էքինլէրի տէ-
րուկլէրինտէ շէքիրկէ տիւշէրէք խարապ
օլմուշար տըր : Պազը զապէթալարտու
ճազըլըղընա նէզարէն, Բրուսիա գրալը
հազրէթլէրինին ֆարիստէ ազիմէթի էսնա-
սընտա լպրազ օլուհան մուամէլէլէրտէ
պիր ազ պիւրուտէթ ալամէթլէրի կէօ-
րիւլիւշ տիր :

— Բնամի տէֆթէրլէրտէն տնրաշու-
տըղընա նէզարէն, 20 սէնէ մապէշնիտէ
նիւ-էթրօր 3,658,826 քիշի հիճրէթ
իթմիշ տիր : Պուլլարտան 1,505,725 իր-
լանտալը, 445,646 սը ինկիլիզ, 21,930 ու
Ուէլսլի 88,352 սի Սկոպտիալը, 1,343 619 ի
ճէրմանիալը, 69,248 ի Ֆրանսըզ վէ 36,
959 ու Սիւիսլի :

— Փարիստէ էլէէվմ նէշու օլուհանա-
տա օլան հէր ճիւնս զազէթա վէ լիսա-
լէնին եէքիւնիւ 366 իմիշ :

— Կարիպալտի պիրազ նամիգաճ օլ-
տուղուհան, յունիս այըն 1 ինտէ ֆիւ-
քանտուան Գաթրէրաեա կիթմիշ տիր :

— Պուլլարտան 30 սէնէ մուգաւտտէմ
պիր մէքթուպ իլլին, Լոնտոնտան Մէշն
աւտասընա 1 չիլին 3 քէնա, Սկոպտիաեա
1 չիլին 3 քէնա, վէ իրլանտաւա կլէնէվի.
յէ 1 չիլին 9 քէնա բօսթա իւճրէթի ա-
լընմագտա իքէն, չիմտի իսէ ալէսսէվիլէ
հէր եէրէ 1 քէնա օլուպ, վէ Ավսթրա-
լիաեա, Նիւ-Չէլանտաեա 1 մէքթուպ 9
քէնա եանի 110 բարաեա կէօնտէրիլմէք.
տէ տիր :

Պիւճճէ զապէթաւընտա շու վէճհ ի-
լէ եազըլը տըր : « Փարիստէ տողան հէր
էիւզ չօճուգտա 33 իւ թիճ օլուպ, Պրուգ-
սէլտէ 35 ի Միւնիխտէ 48 ի, Վիէննա-
տա 51 ի վէ Լոնտոնտա իսէ էիւզտէ 4 իւ
աիւր : Բէզա քէնտի քէնտիլէրինի թէլէֆ
իտէնլէր : Պէլճիգտա պիր միլեօնտա 18,
Ֆրանսաւա 31, Ավսթրիաւա 36, Պա-

վէրիաւա 48, վէ ինկիլթէրրաւա 4 օլ-
մագտա տըր :

— Եունան գրալընըն թէզէվիճիւ օ-
գոստոսա եազըն իճրա օլուհանագ իմիշ :

— Կէշէն կիւն Սինկլէր քէօրֆէգին-
տէ թութուլմուշ օլան պիւլիւք պիլի
Մօրինօս պալըղընըն գարնընը եարորգ-
լարընտա, միտէսինտէն իքի թանտէ քէտի
եալլուսու չըգմըշ տըր :

— Չըգան բապար կիւնիւ Լոնտոնտա
սալթ պիր քիլիստէ 149 չօճուգ վաֆթիլ
օլմուշ տուր :

— Լիտտաւա զապթիլէնին պիրիսի քէն-
տի մէմուրիլիթիլին մուլալիլի օլարագ
սէրիսուլուղու կէօրիւլտիւ կիւնտէն, 10
կիւն մահպուսիլէթիլէն հիւքմ օլուհանուշ
տուր :

— Լօնպոստա իւսթ իւսթէ պիր
կիւնտէ բօսթա վասէթմաւրլու 360,000
մէքթուպ վէ 35,000 քիթաւ պէ զապէ-
թա տաղըրըլմագտա իմիշ, տիմէք տիր
քի, սէնտէ 201,600,000 մէքթուպ վէ
19,800,000 քիթաւ պէ զապէթա տաղը
տըլմագտա տըր :

— 1866 Սէնէսինտէ իրլանտաւա Ու-
մէրիգաեա հիճրէթ իտէնլէրին սաեքսը
101,251 նու ֆուա օլուպ, ճնարտան 60,
680 ի նիսա թալիֆէսինտէն իմիշ, քէզա
կէշէն քէնճէմպիհ կիւնիւ 600 գաւտար
մէհաճիլին քէտիֆէթէն կէնճ վէ տիմճ
տէլիգաւը վէ գարրուր օլուղու հալ-
տէ, Գուիլիսթաուհանտան Ումէրիգաեա եօլ-
ճու օլմուշ տըր :

— Փարիս Էքսթրաիլիտուհանա բէք
չօգ եանքէսիճիլէր բէլտա օլուղուհանտան,
չօգ իրրսըզլըզար վուգու պուլմագտա
իմիշ : Պրիւքսէլտէն 16 յունիս թարիլի-
լիտըրըրմ մէքթուպտա չէօլլէ եազըլը
տըր : « Իքի կիւն ագտէմ, եանի ճիւմա
կիւնիւ Բրուսիա գրալը կիլիթօմ հազրէթ-
լէրի Մ. Պիզմարգ իլէ ախաւմըն տաւթ
5 ինտէ Պրիւքսէլէ տախիլ օլուղուգարըն-
տա, կէրչի հիւքիւմէթ թարաֆընտան
Ֆէվզ էլաւտէ սուրէթտէ հիւրմէթ վէ իլ-
թիֆաթ օլուհանուշ իստէ, Էհալիթարա-
ֆընտան հիւ պիր վիվա սէսի իշիտիլմէթ
տէն պաշգա, հազարէթ տախի իտիլմիշ
տիր : Միւշարիլէյնտան օրաեա կէլմէգ-
տէն էվվէլ, քէնտիլէրինէ մախսուսէն 4
պարկիլի 5 աւտէտ Փալթօնար, վէ տը-
գալարընտան տախի իքի աւտէտ տիր սէ-
լիլիլի արապալարը կիթմիլի սըրաւտա,
Էհալի « իշթէ պու արապալար տըրլար
կիլիթօմ իլէ Պիզմարգա եազըլանտա տէլի
էիւքսէք նիտալարա պաղըրըլմագտա պաշ-
լատը : Պրիւքսէլին իլէշօ տը Բարլըման
նամ զապէթաւը ֆէրտաւը կիւնիւ շու
վէճհլէ տէմիշ տիր : « Պէլճիգա Էհալիսի
սէրպէսիլէթ թարաֆաւը օլուպ, վէ
Բրուսիա գրալը իսէ, տէսթթիլուգ իճրա

իթմէքտէ օլուղուղուհան, մէրգուճ է-
հալիսին հիւսնի թէվէճիւ հիւնի ճէլպի-
տէմէմիշ տիր : »

— Ինկիլթէրրանըն քէսմիւր մաւտէնլէ-
րի էիւզիւնտէն, 1850 սէնէսինտէն
չիմտիլէ տէկին 25,000 քիշի թէլէֆ օլ-
մուշ տուր :

— Էհլի մէրազլարտան պիրիսին հի-
սապընա նէզարէն, տիւնեաւա սէնէ պէ
սէնէ 2,800,000 թօնէլաթօլուգ շէքէր
խարճ օլուհանագտա իմիշ :

— Բրուսիա գրալիչար հազրէթլէրի,
ինկիլթէրրա գրալիչար հազրէթլէրի թա-
րաֆընտան օլուհան տապէթնամէ իւզէ-
րինէ, այըն 20 սինտէ Լոնտոնտա եօճու
օլաճագ իմիշ :

— Մ. Թիւլ Ֆալթ քէսպի իֆազաթ
իթմիշ տիր :

— Ամստըրտամ պանգաւը սգօնթօսու-
նու 0/0 3 տէն 21/2 ա թէնդիլ իթմիշ տիր :

— Իմբէրաթ Եաթօլէօն հապրէթլէ-
րի ճիւզիճէ նամիգաճ օլուղու սէպէպտէն,
Պաուէն կրանտ տիւք վէ կրանտ տիւշէսի,
գօնթ վէ գօնթէս Ֆլանտըր, տիւնքի կիւն
(18 յունիս) Թիւլէրիտէ իմբէրաթ օրիշա
հազրէթլէրի թարաֆընտան իլթիֆաթլա
զապուլ օլուհանուշար տըր :

Մանգուլմէմիգին 389 նիւմէրօսու-
տա, միւթէվէֆա իմբէրաթ օր Մագաթ-
միլիէնին սօն կիւնլէրտէ եաղըրըլ պէեան-
նամ ֆարիս զապէթալարընտան « ֆէյի »
նամ զապէթանըն գալի ինճէ ուլտուրմա
օլուպ, Մագաթմիլիէն պէօլլէ պիր պէեան-
նամ եազմաւը իմիշ :

— Պու ախաւմի նիւսիսէմիգտէ Մէճ-
մուա պահարնըն ալփամի տէրճ պուհա-
ճագ տըր :

ՀԱՎԱՏԻՍՈՒԹԸ ԹԷԼԷԿՐԱԳԻՑԻ

(ՈՒՅՆՆԵՆ ԶԷՆՆԵՆ ԴԵՆՆԵՆ)

Յուլիս 5 փաշաաը .

ԷՍԶԱՍԸ ՈՒՍՈՒՍԻՑԵՑԷ

Փօրէն (Գալէ)

Գուքօլարը քէսիլմիշ :

Ալըլար	...	...
Գաթանտը	...	51-45 Կէզէէք
Լօնտա գաթանտը	...	...
Ալըճը	...	36-...
Սաթըճը	...	51-...
Օ-Դալէ Ի-Պիլէ-Դէ 1863 Ի .	...	...
Ալըլար	...	235

ՍԱՀԻԳ ՀԱԶԷԹԱ
ԿԱՐԱՊԵՑ Ե. ՓԱՆՍԵԱՆ

ԼԷՎԱՆՔ ԶԷԿԱԼՏԸՆ ԹԱՊԻԱՆԷԹԻՐՈՒՑԷ
ԳԵՌՈՒԹԵԱՆ ԵՐԵՎԱՆԻ ՍՈՒՐԵՆԻ, ԵՐԵՎԱՆԻ ՍՈՒՐԵՆԻ
ԳԵՌԱԷԼԻՔ ԴԵՐԵՎԱՆԻ ՍՈՒՐԵՆԻ